

Indenrigs- og boligministeren (Aksel Møller): Jeg skal herved tillade mig for det høje ting at anbefale forslag til lov om udøvelse af jordemodergerning og forslag til lov om distriktsjordemødre, således som disse forslag er enstemmigt vedtaget i det andet høje ting.

De to lovforslag er udarbejdet på grundlag af en betænkning, der den 22. januar 1952 blev afgivet af et af indenrigsministeriet nedsat udvalg vedrørende fødsels-hjælp m. v.

Medens de almindelige bestemmelser om udøvelse af jordemodergerning og de særlige bestemmelser om distriktsjordemødre hidtil har været samlet i een lov, nemlig loven af 12. juni 1914 om jordemodervæsenet med senere ændringer, har man fundet det hensigtsmæssigt, at der i fremtiden findes 2 love om jordemødres forhold, nemlig dels en lov om udøvelse af jordemodergerning, der vedrører alle jordemødres rettigheder og pligter, dels en lov om distriktsjordemødre, hvis vigtigste regler vedrører disse offentlig ansatte jordemødres løn- og pensionsforhold.

Af de hovedprincipper vedrørende jordemodervæsenets organisation, der ligger til grund for de 2 lovforslag, skal jeg fremhæve, at forslagene hviler på den forudsætning, at der stadig findes såvel privat-praktiserende jordemødre, som distriktsjordemødre. Den nuværende ordning, hvor der i byerne hovedsagelig er privat-praktiserende jordemødre, medens der på landet er distriktsjordemødre, har efter de foreliggende oplysninger virket godt.

Angående forslaget til lov om udøvelse af jordemodergerning skal jeg blot nævne enkelte punkter, hvorved dette forslag betyder væsentlige ændringer i den bestående retstilstand.

I forslaget § 1 foreslås indført regler om autorisation af jordemødre på tilsvarende måde, som det allerede gælder for læger og andre medicinalpersoner.

Jordemødrenes pligt til at komme til den fødende skal efter forslaget § 9 være ens for alle jordemødre.

Om betalingen for jordemødres fødsels-hjælp foreslås det i § 12, således som denne bestemmelse er ændret i det andet høje ting, at en jordemoder ikke kan forlange mere, end hvad der er rimeligt. Herefter må størrelsen af jordemoderens betaling først og fremmest afhænge af jordemoderens arbejdsydelse,

men jordemødrene vil dog også kunne tage et vist hensyn til patienternes økonomiske kår. Bestemmelsen sigter navnlig til at sætte en vis maksimalgrænse for jordemoderhonoraret.

I forslaget § 13 foreslås det i overensstemmelse med gældende praksis fastslået, at jordemoderen har ret til befordring eller godtgørelse herfor, når det drejer sig om befordring til selve fødslen i hjemmet. Hun skal i sådanne tilfælde altid have krav på befordring eller godtgørelse herfor, uanset afstanden og uanset om kørslen alene sker indenfor den by, hvor hun er bosat. Denne regel er navnlig begrundet i, at jordemoderen skal medbringe sin tunge taske med instrumenter m. v., der vejer 15—20 kg. Lovens regler kan ved kongelig anordning sættes i kraft på Færøerne med de fornødne lempelser.

Jeg går herefter over til lovforslaget om distriktsjordemødre.

Distriktsjordemødrene udgør i dag flertallet af landets jordemødre, idet noget over halvdelen af de ca. 800 jordemødre er ansat som distriktsjordemødre. Af distriktsjordemødrene er igen de allerfleste ansat af amtskommuner, d. v. s. med arbejde i distrikter på landet. Det er en forudsætning for forslaget, at der sættes effektive bestræbelser i gang for en rationalisering af distriktsinddelingen. I de ganske små distrikter er det tanken at søge særlige ordninger af fødsels-hjælpen gennemført. Ved § 13, stk. 3, foreslås indført hjemmel til statsstøtte til kommunernes udgifter ved sådanne særlige foranstaltninger.

De vigtigste nye bestemmelser i forslaget går ud på at søge distriktsjordemoderens økonomiske forhold forbedret således, at de i større omfang end hidtil svarer til, hvad der under hensyn til jordemoderens uddannelse og kvalificerede arbejde må anses for rimeligt.

Lovforslaget bryder ikke med det hidtidige princip, at distriktsjordemoderens indtægt har to kilder: dels fast løn fra det offentlige, dels indtægter ved fødselshonorarer; men man har fundet det stemmende med de faktiske forhold at betragte distriktsjordemoderen som fuldtud ansat af det offentlige. Dette har fundet udtryk i, at hun foreslås normeret i en lønklasse ligesom andre tjenestemænd, og at man i det store og hele har søgt at overføre de for tjenestemænd gældende regler på hendes forhold.